Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

ANDREJ RAHTEN: V PRAH STRTI PRESTOL

Nesojeni monarh v službi idealov združene Evrope

Navadili smo se, da slovensko slovo od habsburške dinastije jeseni 1918 ponazorimo z besedami voditelja slovenskih katoliških narodnjakov Antona Korošca, ki je zadnjemu cesarju Karlu dejal: »Veličanstvo, prepozno je. Usoda je že odločila!« To je ena izmed iztočnic, ki uvede monografijo o poslednjem nesojenem pretendentu na habsburški prestol, intelektualcu, svetovljanu in zapriseženem Evropejcu, Ottu von Habsburgu. Delo celostno zaokroža poglobljeno in vsestransko analizo časa ter prostora avtorjevih predhodnih del Od majniške deklaracije do habsburške detronizacije *(2016) in* Po razpadu skupne države *(2020).*

Monografija Andreja Rahtena ni samo zgodba o zadnjem cesarskem kandidatu za habsburški prestol, temveč veliko več. Besedilo monografije je zato poglobljen in široko zastavljen pregled slovenskih gledanj in dojemanj habsburške dinastije v času, ko ta ni bila več na prestolu, a je po svojih posameznikih še vedno imela določen vpliv. Nekronani cesar Otto von Habsburg je bil nosilec ideje svojih prednikov in je imel izvirno oseben odnos do držav, ki so se razvile na pogorišču podonavske monarhije, vključno z novonastalo južnoslovansko državo. Usoda družine, ki se je morala zaradi nenaklonjenosti uradne Avstrije večkrat seliti in iskati prostor pod soncem, pa mu je pomagala, da je prešel stopnjo zgolj čakajočega pretendenta ter se razvil v razgledanega in uglednega politika, ki je s svojimi kozmopolitskimi držami zastopal klasične vrednote srednjeevropske družbe in nato prispeval pri priznanju osamosvojitvenih teženj vrste narodov, med temi tudi Slovencev, ter pri njihovem vključevanju v Evropsko unijo.

Iz recenzije prof. dr. Bogdana Kolarja

Andrej Rahten v pričujočem delu zaokroža trojni monografski prikaz konca habsburške monarhije, slovensko-avstrijskih razhajanj in vrednostnih pogledov v slovenskem in mednarodnem prostoru na Habsburžane po njihovi ugasli môči. Skozi njegovo celotno življenjsko pot se posebej posveti osebnosti in širokemu

Podatki o knjigi

- Naslov: V prah strti prestol
- Podnaslov: Slovensko dojemanje habsburške dinastije v postimperialni dobi
- Avtor: dr. Andrej Rahten
- Urednica: Saška Ocvirk
- Recenzenta: prof. dr. Bogdan Kolar in dr. Jurij Perovšek
- Format: 165 mm x 235 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 388
- Število fotografij: 44
- ISBN: 978-961-278-657-1
- Cena: 35 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2023

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

političnemu delovanju prvorojenca zadnjega habsburškega vladarja Karla, Otta von Habsburga – od njegovih restavracijskih prizadevanj v različnih političnih položajih, kasnejši odpovedi družinskemu prestolu, vodenju panevropskega gibanja in dela v Evropskem parlamentu, do podpore slovenski osamosvojitvi in vključevanju Slovenije v evropski integracijski proces.

Iz recenzije dr. Jurija Perovška

O avtorju

Red. prof. dr. Andrej Rahten se je rodil 4. marca 1973 v Celju. Po končani celjski gimnaziji se je leta 1991 vpisal na študij zgodovine na Univerzi v Ljubljani. V študijskem letu 1994/1995 je kot štipendist ustanove Österreichischer Akademischer Austauschdienst študiral na Univerzi v Celovcu. V okviru podiplomskega študija je več mesecev raziskoval v dunajskih arhivih, kot štipendist Deutscher Akademischer Austauschdienst pa tudi na Jugovzhodnem inštitutu v Münchnu. Leta 1998 je na Univerzi v Ljubljani napisal magistrsko nalogo Federalistični koncepti v politiki habsburške monarhije na Balkanu 1908–1918. Od leta 1999 je deloval na Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), leta 2000 pa na Univerzi v Ljubljani obranil doktorsko disertacijo z naslovom *Dr. Janko Brejc (1869–1934). Politična biografija*. Za disertacijo je bil nagrajen z Zlatim znakom ZRC SAZU. Leta 2001 se je zaposlil na ministrstvu za zunanje zadeve. V letih 2004–2008 je bil svetovalec za zunanjo politiko v kabinetu predsednika vlade, nato pa se je vrnil v akademski svet. Diplomatsko pot je nadaljeval leta 2013, ko je nastopil mesto veleposlanika Republike Slovenije na Dunaju.

Za svoje veleposlaniško delo je prejel veliki zlati častni znak za zasluge za Republiko Avstrijo na traku in posebno priznanje župana mesta Dunaj. Sedaj je znanstveni svetnik na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU in redni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Od leta 2019 je tudi dopisni član Avstrijske akademije znanosti.

Odlomek iz knjige

Redko pa se vprašamo, zakaj (večinoma resda samo delno ohranjeni) spomeniki iz obdobja pred komunistično Jugoslavijo čemijo v kleteh muzejev in se jih ne restavrira ter vrne na stara mesta? Tudi tisti, ki danes načeloma nasprotujejo podiranju spomenikov, o tem sploh ne spregovorijo. Podobno velja za res nenavaden izbor imen ulic, za katera se pogosto zdi, da so kombinacija nekakšne inercije zatečenega stanja, oblastniške samovolje in nepoučenosti. Zakaj se ne sledi zgledu narodov, ki imajo večje spoštovanje do zgodovine? V evropski prestolnici, v Bruslju imata vsak svojo ulico tako Marija Terezija kot tudi Jožef II., pa tega nihče ne šteje za znak nekakšne habsburške nostalgije ali zgodovinskega revizionizma. V Opatiji, na primer, se lahko sprehajamo tako po Ulici maršala Tita kot tudi Obalnom šetalištu Franje Josipa. Kljub temu (ali pa morda tudi zato) je hrvaška historiografija zmogla vzpostaviti kritično distanco do obeh oblastnikov. Celo v nekoč iredentističnem Trstu, kjer je eden od osrednjih trgov poimenovan po atentatorju na Franca Jožefa Oberdan(k)u, stojita danes ponovno spomenika cesarici Sisi in miramarskemu gospodarju Maksimiljanu. Habsburški prestol je res ostal strt v prahu. A to ne bi smela biti ovira za vsestransko vrednotenje slovenskega dojemanja nekdanje dinastije v postimperialni dobi, ki sega tudi preko starih floskul o »ječi narodov« in »gnili monarhiji«. Tajiti ali prikrajati zgodovinsko vlogo vladarjev je seveda možno nekaj časa, nikakor pa ne večno. Pa naj bodo z Dunaja, iz Beograda ali Kumrovca.

(Str. 366)